

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 298.

Tredie Session.

88de Møde.

Mandagen den 1ste Marts.

(Fortf.)

Rothe: Da jeg troer, [at den her foreliggende Sag er saa gennemdiscuteret, at næsten ethvert Medlem allerede har dannet sig en bestemt Anskuelse derom, skal jeg saa kort som muligt angive Grundene til det Ændringsforslag, som jeg har tilladt mig at stille til § 2. Jeg er nemlig gaaet ud fra den Anskuelse, at det var den Opgave, vi have, saaledes som ogsaa fra Regjeringens Side paa et andet Sted er udtalt, i den Overgangstilstand, som efter Loven skal vedligeholdes, saavidt muligt at blive staaende ved de Regler, som for Diebliffet ere gjældende med Hensyn til det paagjældende Næringsbrugs Udøvelse. Naar det nu er erkjendt, saaledes som det bestemt er udtalt fra Regjeringens Side paa et andet Sted, at der hidtil i Kjøbstæderne har været en ikke vanffelig Afgang for Enhver, for hvem ellers gyldige Grunde talte, til at faae Lov til at male til egen Næringsdrift, saa har jeg ogsaa formeent, at denne Frihed for Kjøbstædernes Bedkommende burde bestaae i Overgangstiden, og det gaaer den første Deel af mit Forslag ud paa. Den anden Deel gaaer ud paa ligeledes for Landets Bedkommende at vedligeholde de Indskrænkninger, som nu finde Sted i denne Henseende, idet nemlig Afgangen paa Landet til at faae Lov til at male til eget Næringsbrug hidtil har været afhængig af, om der kunde føres Beviis for tilstedeværende Mølletrang, og, da dette Beviis efter Forholdene er noget vanffeligt at føre, troer jeg, at man maa erkjende, at Landmøllerne have hidtil havt en tildeels udelukkende Ret til at male for Andre, der behøvede Maling til deres Næringsbrug. Denne Ret troer

jeg, at man bør vedligeholde for dem i Overgangstiden, og det sigter mit Forslag til i en videre Udstrækning end noget af de andre Ændringsforslag, som ere fremsatte. Jeg har nemlig meent, at al Maling til Bagerier og Meelhandel paa Landet skulde være undtagen fra den Ret, som ellers Enhver skulde have til at male til eget Næringsbrug. Det vil sees, at under disse to Begreber er al den Maling indbefattet, som paa Landet kan være af nogen Bigtighed for Møllerne. Der er af en anden foregaaende Taler nævnt Maling til Brændeviinsbrænderi; men derved ere to Betragtninger at gjøre gjældende: for det Første at denne Maling er af en aldeles underordnet Natur, som Folge af, at der hidtil paa Landet ikke er forbrugt mere end 12 til 14,000 Edr. Sæd om Aaret til Brændeviinsbrænderi, og det er ikke $\frac{1}{3}$ pCt. af det hele Dvantum, som aarlig bliver formalet, og det er altsaa en aldeles forsvindende Størrelse med Hensyn til den Betydning, det kan have for Møllerne. Den anden Betragtning er, at, forsaavidt dette Næringsbrug har fundet nogen Udøvelse paa Landet, er det først skeet i den allerseneste Tid, paa Grund af den større Frihed, hvormed Brænderier der have kunnet drives, og det er altsaa Noget, som meget faa af de nuværende Møllere have kunnet tage noget væsentligt Hensyn til, da de kom i Besiddelse af deres Eiendomme. De andre Næringsbrug, som man her har paabe- raabt sig paa Landet, f. Ex. Stivelsesfabrikationen eller slige, ere af en saa ganske underordnet Bessaffenhed, at Enhver, som nærmere kender Industriens Tilstand her i Landet, vil indrømme mig, at det ikke er af nogen praktisk Betydning for Møllerne, om de have Eneret til at male for dem selv eller ikke. Det vil sees, at mit Forslag giver en større Betydelse for Møllerne paa Landet i Mellemtiden,